

BURO SRO
t.a.v. dhr. mr. J. van Nuland
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Datum 13 oktober 2015
Kenmerk BE/2015/163/r
Uw kenmerk 23 september 2015
Auteur(s) ing. T.J.P. den Otter
Projectleider ing. C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 06-44179899
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

RegioBank 85.01.07.326
BTW NL1182.37.020.B01
KvK 55488609

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Hoofdstraat te Leiderdorp

Aan de Hoofdstraat en Does te Leiderdorp is een braakliggend perceel gesitueerd. Het perceel betreft een onderdeel van een voormalige groentekwekerij. Aannemingscombinatie Leiderdorp BV (ACL) is voornemens op de locatie een brugwachtershuisje en vier woningen te ontwikkelen. Bij twee woningen worden tevens voorzieningen getroffen voor een boot.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels deze ecologische quickscan wordt de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Aannemingscombinatie Leiderdorp BV heeft Buro SRO opdracht verleend om een bestemmingsplanwijziging op te stellen. Namens Buro SRO heeft de heer mr. J. van Nuland, Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

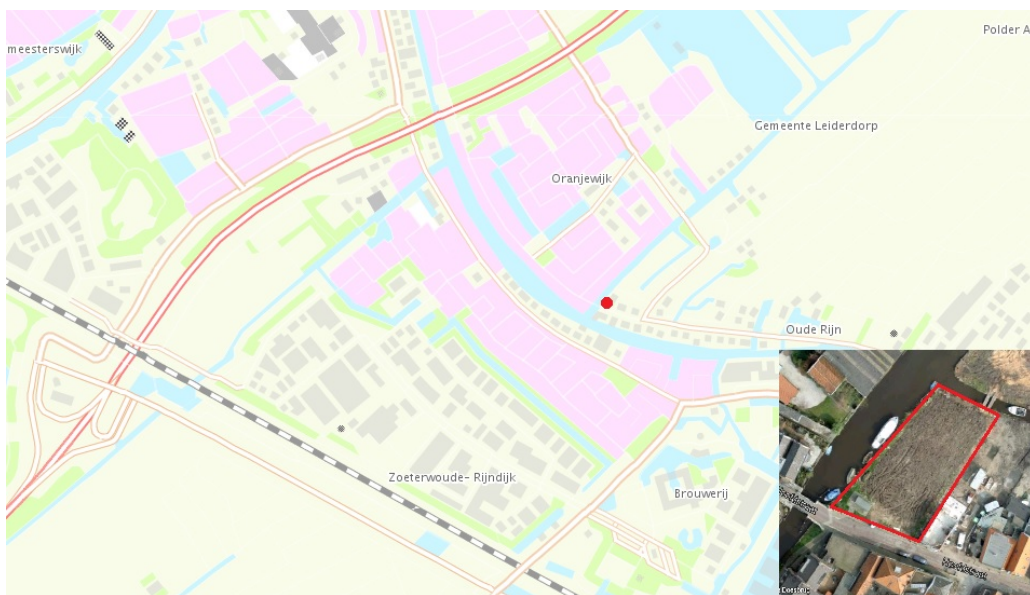
Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Flora- en faunawet en/of vigerend beleid?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Hoofdstraat te Leiderdorp. Het perceel bestaat uit een voormalige groentekwekerij en is thans braakliggend. Langs de perceelranden is sprake van opslag van els. Het perceel is verruigd met lage vegetatie en is geheel buiten gebruik. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De planlocatie wordt begrensd door de Hoofdstraat (zuiden), de Does (waterloop, westen), een sloot (noorden) en woningen aan de Hoofdstraat 207(oosten). De directe omgeving van de planlocatie bestaat uit stedelijke bebouwing (Leiderdorp) en agrarisch terrein. Op circa 25 m afstand is de Oude Rijn gesitueerd.

Figuur 1 De rode stip weergeeft de ligging van de planlocatie aan de Hoofdstraat te Leiderdorp. Op het kaartje aan de rechterzijde is het gehele terrein omlijnd met een rode lijn (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- verwijderen groen: t.b.v. sloop en nieuwbouw worden struiken en planten verwijderd
- vergraven braakliggend perceel: herinrichting ruimte tot bouwrijpe fase (grondverzet e.d.)
- creëren van haventjes ten behoeve van dokken van privé boten: graafwerkzaamheden, algemene bouwwerkzaamheden;
- bouw woningen en brugwachtershuisje; diverse timmer-, beton-, metsel-, elektra- en loodgieterswerkzaamheden alsmede allerlei kleine bouwwerkzaamheden
- revitalisatie terrein/erf; allerlei (straat/hoveniers)werkzaamheden

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 1 oktober 2015. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 0/8 bewolkt, 17° Celsius en windkracht 2-3 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). Het gehele perceel bestaat uit verruigd terrein waarop alleen algemeen voorkomende vegetatie waargenomen is, zoals: els, groot hoefblad en perzikkruid. De planlocatie heeft geen betekenis voor beschermde planten. Gelet op de functie en het gebruik van de locatie in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen derhalve worden uitgesloten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren. De planlocatie is ontoegankelijk voor grote in het wild levende zoogdieren. Op het perceel is geen relevante vegetatie aanwezig. Op de planlocatie zijn geen sporen en/of geschikte verblijfplaatsen van beschermde marterachtigen aangetroffen.

Het incidentele voorkomen van algemene en licht beschermde soorten zoals: bruine rat, huismuis, konijn, haas, egel, bunzing en mol kan niet worden uitgesloten. De beoogde ruimtelijke ontwikkelingen leiden niet tot een significante verstoring van beschermde zoogdieren. Bovendien geldt vrijstelling voor eerder genoemde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, wateren, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). De lijnvormige wateren rondom het terrein bieden een geschikte structuur voor het foerageergebied van vleermuizen. Mits de foerageertijd niet verstoord wordt, is er geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen verwacht. In verband met de hoge mate van geschiktheid als foerageergebied zullen er op de planlocatie regelmatig vleermuizen voorkomen.

Mits er vleermuisvriendelijke bouwverlichting toegepast wordt kunnen negatieve effecten ten aanzien van de soortgroep worden uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de omgeving is het voorkomen bekend van: gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker en meerkikker (Creemers & Van Delft, 2009; waarneming.nl, 2010-2015). De beoogde ontwikkellocatie bestaat uit braakliggend terrein. Op het terrein zelf zijn geen oppervlaktewater en/of relevante vegetatie aanwezig, in de directe omgeving van het terrein is wel oppervlaktewater aanwezig. Minder watergebonden soorten zoals gewone pad en bruine kikker maken waarschijnlijk gebruik van schaduwrijke en relatief vochtige plaatsen op de locatie. Voor deze soorten geldt overigens dat een essentiële functie kan worden uitgesloten. Bovendien geldt voor deze soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Significante negatieve effecten op zwaardere en strikt beschermde amfibieën en reptielen worden niet verwacht.

Vissen

De voorgenomen ingrepen bestaan onder andere uit de realisatie van een kade en haventjes langs de oever van de Does. De Does biedt aannemelijk leefgebied voor diverse vissoorten waaronder: paling, blankvoorn, baars, brasem, ruisvoorn, kleine modderkruiper, zeelt, drie- en tiendoornige stekelbaars. De oeverzones van de Does langs de planlocatie zijn steil, de bodem heeft een hard substraat en er is geen of nauwelijks vegetatie aanwezig. De oeverzone heeft geleid op de fysieke condities nauwelijks een betekenis voor (beschermde) vissen. Daarnaast is er voldoende geschikt habitat rondom de planlocatie en verdere omgeving. Derhalve kan, indien de aanwezige vissen de mogelijkheid gegeven wordt zich te verplaatsen, een negatief effect op de soortgroep uitgesloten worden.

Insecten, libellen en ongewervelden

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. De aanwezigheid van beschermde watergebonden insectensoorten (o.a. waterkevers, platte schijfhoren, kreeften en libellen) kan worden uitgesloten op de planlocatie. Specifieke omstandigheden die door beschermde insectensoorten worden geprefereerd zijn niet aanwezig op de planlocatie (waardplanten, overwinteringslocaties e.d.). Tevens is er geen sprake van een aantal typische habitats zoals dood hout in oude loofbossen of vennetjes en is op basis van landelijke verspreiding gegevens het voorkomen van een slechts een beperkt aantal soorten bekend. Het is uitgesloten dat de beoogde ontwikkelingen een negatief effect hebben op beschermde ongewervelden.

Vogels

Op de planlocatie zijn tijdens het veldbezoek verschillende vogelsoorten en/of sporen hiervan waargenomen, zoals: merel, kauw en koolmees. Er zijn geen nesten aangetroffen op de planlocatie. De oeverzones, met name aan de achterzijde van het perceel, en de elzenstruwelen zijn geschikt als broedlocatie voor algemene tuin- en watervogels.

Werkzaamheden in het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring van broedende vogels. De planlocatie dient voor het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt voor vogels of, indien de werkzaamheden in het de broedperiode aanvangen dient alvorens door een ter zake deskundige te worden vastgesteld of er effecten optreden. Mits bovenstaande maatregelen worden getroffen treden geen negatieve effecten op voor vogels.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermde natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Binnen een straal van 3 kilometer zijn het Natura 2000 gebied "De Wilck", Nationaal Landschap "Groen Hart" en EHS (of Natuurnetwerk Nederland) gelegen (figuur 2).

De beoogde ontwikkeling betreft de sloop van een woning en bijgebouw en realisatie van meerdere woningen.

De ruimtelijke ingrepen zijn dermate beperkt dat een negatief effect door externe werking op doelsoorten en instandhoudingsdoelen in de omliggende beschermde natuurgebieden uitgesloten is. Bovendien zijn de werkzaamheden tijdelijk van aard en treden er in de nieuwe situatie geen nieuwe of verhoogde permanent negatieve effecten op voor beschermde flora en fauna.

Figuur 2 De rode stip weergeeft de ligging van de planlocatie bij benadering. De locatie maakt geen onderdeel uit van een beschermd landschapstype. In de directe omgeving zijn de volgende gebieden gesitueerd: Natura 2000 gebied "De Wilck" (rode arcering), Nationaal Landschap "Groene Hart" (oranje arcering) en EHS (groene arcering) (bron: synbiosys.alterra.nl).

Conclusies

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft aannemelijk geen essentiële betekenis voor zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 2 & 3). Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen.

- De ruimtelijke ingrepen leidden mogelijk tot een tijdelijke verstoring van algemene voorkomende en licht beschermde soorten. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora- en faunawet worden niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van soorten wordt echter niet nodig geacht.
- Mits gewerkt wordt zoals aanbevolen leiden de werkzaamheden aannemelijk niet tot overtreding van de Flora- en faunawet. Er behoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet (art. 75) aangevraagd te worden.
- De planlocatie is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap of Ecologische Hoofdstructuur. Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot beschermde gebieden is van externe werking geen sprake.

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemateriaal (struiken, takken, stronken e.d.) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (rood/groen licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravin)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.telmee.nl

www.vleermuisprotocol.nl

www.waarneming.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

ing. T.J.P. den Otter

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE

KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Hoofdstraat te Leiderdorp. De beoogde ontwikkeling bestaat uit de realisatie van een brugwachtershuisje en vier nieuwe woningen.

Figuur 2 Het perceel bestaat uit een voormalige groentekwekerij en is thans braakliggend.

Figuur 3 Het terrein is gelegen aan de watergang de Does, op de achtergrond is de ophaalbrug aan de Hoofdstraat zichtbaar.

Figuur 4 De Does is geschikt foerageergebied voor vleermuizen.